

Please note! This is a self-archived version of the original article.

Huom! Tämä on rinnakkaistallenne.

To cite this Article / Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Naukkarinen, M. (2020) Ohjaako strategia vai tottumus? TAMKin johtoryhmäblogi, 10.3.2020.

URL: <https://blogs.tuni.fi/tamkjohtoryhma/johtoryhma/ohjaako-strategia-vai-tottumus/>

Ohjaako strategia vai tottumus?

10.3.2020 — Kukka-Maaria Korko

Isälläni oli tapana sanoa, että tottumus on toinen luonto, tarkoittaen luonnetta. Hän oli huomannut, että totuttu tapa toimia ja elää ohjaa meitä yhtä paljon kuin luonteemme, persoonasta nousevat käyttäytymismallimme.

On turvallisen tuntuista ja helppoa jatkaa niin kuin ennenkin. Erityisesti täällä pohjoisessa, jossa vuosisadat piti neljä kesäkuukautta huhkia ilman seikkailuja, samalla toimivaksi opitulla tavalla, tai muuten ei riittänyt seuraavaksi talveksi ruokaa kaikille. Olemme jo perimältämme turvallisuushakuista kansaa.

Vanhan toimintatavan noudattaminen voi olla myös strateginen valinta, jos halutaan ennen kaikkea turvata jatkuvuus ja ennustettavuus. Korkeakoulutoiminnassa koulutuksen pitkäjänteisyys tuo tulevaisuuden suunnitteluun joka tapauksessa paljon jatkuvuutta. Siitä näkökulmasta on jopa aika hassua, että seuraavan OKM-sopimuskauden tutkintotavoitteet vahvistetaan lopullisesti vasta, kun valtaosa kauden aikana tutkintonsa suorittavista on jo opiskelemassa. Kasvavia tutkintotavoitteita vastaava sisäänotto pitäisi aloittaa vähintään kolme vuotta ennen kyseisen sopimuskauden alkua.

On selvää, ettei tällaisessa tilanteessa valtaosa korkeakouluista tule saavuttamaan esittämiään kasvatettuja tutkintotavoitteita ilman uusia keinoja. Niitä on mietitty myös TAMK:n strategiaprosessissa. Pää tavoitteista kaksi on suoraan kasvaviin yhteiskunnallisiin odotuksiin vastaamista. Kaikissa neljässä kuvataan myös keinoja ja toiminnan laatutason säilyttämistä. Kriittisissä menestystekijöissä on kiteytetty asiat, joissa pitää onnistua tavoitteiden saavuttamiseksi. Strategian taustatekstissä on lueteltu nelisenkymmentä toimenpidettä ja

muutostarvetta tavoitteiden saavuttamiseksi. Osa niistä tullaan toteuttamaan, ja monia uusiakin päättämään TAMK 2030 -strategiaa toimeenpantaessa.

Strategian toteuttaminen vaatii kykyä luopua toimineistakin käytänteistä ja kokeilla rohkeasti uutta. Onnistumisen kannalta toimeenpanokyky on vähintään yhtä tärkeä kuin strategian sisältö, jota voidaan säätää sen toteuttamisaikanakin. Jo ammattikorkeakoulujen suhteelliseen jakotapaan perustuva rahoitusmalli merkitsee sitä, että nykyiset tuloksensa säilyttävät häviävät joidenkin muiden kasvattaessa tuloksiaan. 2020-luvulla selviytyvät parhaiten ne ammattikorkeakoulut, joissa strategia ohjaa enemmän kuin tottumus.

Haluammeko olla voittajien joukossa? Se vaatii meiltä kaikilta toimimista myös totutun ja hyväksi koetun ulkopuolella, ja uusien keinojen käyttöönottoa. Ilman niitä tukahdumme työn määrään, ja menetämme kuitenkin rahoitustamme. Olemmeko valmiit ilman vastaavaa lisärahoitusta kasvavaan opiskelijamäärään? Entä työssä ja opiskelussa uupumista ja tilakustannusten nousua ehkäisevään työpäivän ja lukuvuoden viikkojen kattavampaan hyödyntämiseen? Tai ilman opettajaa tapahtuvan oppimisen kasvun mahdollistamiseen siihen kykeneville ja englanninkielisyyden laajenemiseen koulutuksessa? Tässä on haastetta myös TAMK:n lähivuosina uudistuvalla johdolla, joka pääosin tulee vastaamaan hallituksellemme ja ministeriölle 2030-strategiassa onnistumisesta.

Kirjoittaja: Varatoimitusjohtaja Mikko Naukkarinen